

НАРЕДБА № 1 от 22.01.2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването

Обн. - ДВ, бр. 7 от 27.01.2015 г.; изм. и доп., бр. 83 от 27.10.2015 г.; доп., бр. 88 от 08.11.2016 г.

Издадена от министъра на здравеопазването

**Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат условията и редът за провеждане на обучението за придобиване на специалност в системата на здравеопазването и финансирането му.

(2) С наредбата се определя и номенклатурата на специалностите в системата на здравеопазването съгласно приложение № 1.

Чл. 2. Обучението за придобиване на специалност в системата на здравеопазването се състои в усвояване на теоретични знания и практически умения по специалност, която обхваща обособен раздел на медицинската наука и практика и завършва с държавен изпит.

Чл. 3. (1) Специалност в системата на здравеопазването се придобива след изпълнение на учебната програма и успешно положен практически и теоретичен изпит пред държавна изпитна комисия, определена със заповед на министъра на здравеопазването.

(2) Обучението за придобиване на специалност и държавният изпит се провеждат на български език.

(3) Не може да се провежда едновременно обучение за придобиване на повече от една специалност.

Чл. 4. (1) Специалност по реда на тази наредба могат да придобиват правоспособни медицински специалисти с висше образование по специалностите от професионални направления „Медицина“, „Дентална медицина“, „Фармация“ и „Здравни грижи“.

(2) Специалност по реда на тази наредба могат да придобиват и немедицински специалисти с висше образование, ако има определена специалност за тях в номенклатурата на специалностите.

Чл. 5. (1) Теоретичното обучение се провежда от:

1. висши училища, получили положителна акредитационна оценка по Закона за висшето образование;

2. национални центрове по проблемите на общественото здраве, получили акредитация по съответната специалност по реда на Закона за висшето образование;

3. Военномедицинската академия по военномедицинските специалности.

(2) Практическото обучение се провежда в следните институции, наричани за краткост „бази за обучение“:

1. заведенията по ал. 1;

2. лечебни заведения, получили положителна акредитационна оценка за обучение на студенти и специализанти по чл. 90, ал. 1, т. 3 от Закона за лечебните заведения, които имат възможност за изпълнение на учебната програма за специалността или на съответните раздели или модули от нея.

Чл. 6. Висшите училища организират, регистрират, провеждат и контролират теоретичното обучение за придобиване на специалност, базите за обучение - практическото обучение за придобиване на специалност, а Военномедицинската академия - обучението по военномедицинските специалности.

Чл. 7. Министърът на здравеопазването планира, координира и контролира дейностите по провеждане на обучението за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.

Чл. 8. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) (1) В Министерството на здравеопазването се водят регистър на специализантите и регистър на придобилите специалност в системата на здравеопазването.

(2) Регистърът на специализантите съдържа:

1. пореден номер в регистъра;
2. имената по документ за самоличност на специализанта, гражданство и единен граждански номер/личен или друг идентификационен номер на чужденеца от документа за самоличност;
3. придобитата от специализанта образователно-квалификационна степен, специалност и професионална квалификация, серия, номер и регистрационен номер на дипломата за висше образование, дата на издаване и висшето училище, издало дипломата;
4. наименование на специалността и институциите, в които се провежда обучението;
5. (изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) номер и дата на сключения договор по чл. 11, ал. 1 или ал. 4, чл. 13, ал. 2 или на заповедта на ръководителя на висшето училище или на Военномедицинската академия по чл. 11, ал. 5 и 6;
6. промяна в обстоятелствата по провеждане на обучението за придобиване на специалност (прекъсване на обучението, прекратяване на обучението, признаване на етап от обучението и други);

7. сесията и годината на допускане до държавния изпит.

(3) Регистърът на придобилите специалност съдържа:

1. данните по ал. 2, т. 1, 2, 3 и 4;
2. сесията и годината на полагане на държавния изпит;
3. серия, номер и дата на издаване на свидетелството за призната специалност.

(4) Ръководителите на висшите училища и на Военномедицинската академия изпращат в Министерството на здравеопазването на хартиен и на електронен носител:

1. данните по ал. 2, т. 2, 3, 4, 5 и 6 за регистрираните от тях специализанти ежесечно до 5-о число;
2. данните по ал. 3, т. 1 и 2 в едномесечен срок от полагането на държавния изпит за придобиване на специалност;
3. данните по ал. 3, т. 3 в едномесечен срок от получаване на регистрационен номер в регистъра на придобилите специалност.

(5) Министерството на здравеопазването изпраща на съответното висше училище или на Военномедицинската академия номерата от регистъра на специализантите в 14-дневен срок от получаване на информацията за регистъра на специализантите.

(6) Министерството на здравеопазването изпраща на съответното висше училище и на Военномедицинската академия поредния номер в регистъра на придобилите специалност за вписване в свидетелството за призната специалност на съответното лице в 14-дневен срок от получаване на информацията за регистъра на придобилите специалност.

Чл. 9. (1) Обучението за придобиване на специалност се провежда по учебни програми съгласно номенклатурата на специалностите, утвърдени от министъра на здравеопазването.

(2) Учебните програми се разработват от националния консултант по съответната специалност, а когато няма определен такъв - от председател на изпитна комисия за държавен изпит за специалност, определен от министъра на здравеопазването.

(3) Лицата по ал. 2, разработили учебните програми, ги съгласуват със съответната съсловна организация и висшите училища и ги предлагат на министъра на здравеопазването за утвърждаване.

(4) Учебните програми за военномедицинските специалности се разработват от Военномедицинската академия, съгласуват се с министъра на отбраната и се предлагат за утвърждаване от министъра на здравеопазването.

(5) Министерството на здравеопазването изпраща утвърдените учебни програми на висшите училища, които ги публикуват на интернет страниците си.

(6) В учебните програми по ал. 1 се включва:

1. задължителното теоретично и практическо обучение и тяхната продължителност съгласно срока, определен в приложение № 1;

2. разпределението по области или модули от медицинската наука и практика и тяхната продължителност;

3. задължителните колоквиуми и срокове за полагането им;

4. знанията, уменията и компетентностите, които специализантът следва да придобие.

(7) При необходимост лицата по ал. 2 актуализират учебните програми за придобиване на специалност в съответствие с развитието на медицинската наука и практика и ги предлагат на министъра на здравеопазването за утвърждаване.

(8) Актуализираните учебни програми се прилагат по отношение на започналите обучение за придобиване на специалност след утвърждаването им.

Чл. 10. (1) В случаите, когато се провежда обучение за придобиване на втора специалност, в която има раздели или модули, изучавани в първата, тези части от учебната програма със съответните срокове могат да бъдат признати при условия и по ред, определени от висшите училища.

(2) Признаването на части от учебната програма по ал. 1 може да обхваща не повече от половината от продължителността на обучението по втората специалност, посочена в приложение № 1.

Глава втора

ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО

Чл. 11. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) (1) Обучението за придобиване на специалност, при която се извършват лечебно-диагностична дейност или здравни грижи, наричана за краткост „клинична специалност“, се осъществява въз основа на сключен срочен трудов договор на основание чл. 68, ал. 1, т. 2 от Кодекса на труда на пълно работно време с база за обучение по съответната специалност на длъжност за специализант, посочена в чл. 17, ал. 1. Договорът е със срок до датата на придобиване на права на специалист, но не по-късно от една година от допускането на специализанта до държавен изпит.

(2) Структурата, в която е назначен специализантът, трябва да осъществява дейности по специалността, по която той се обучава.

(3) В договора по ал. 1 се посочва задължението на ръководителя на базата за обучение да осигури присъствието на специализанта в друго лечебно заведение или в национален център по проблемите на общественото здраве за частите от учебната програма, които базата за обучение не може да проведе, и за предвиденото в учебната програма теоретично обучение.

(4) (Нова - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Обучението за придобиване на клинична специалност от чужденци, които не са граждани на държава - членка на

Европейския съюз, другите държави от Европейското икономическо пространство и Швейцария и не са с разрешено дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България, или с предоставено право на убежище, признат статут на бежанец или хуманитарен статут и които не са чужденци от българска народност, се провежда въз основа на сключен договор за обучение между висшето училище, базата за практическо обучение и специализанта при спазване на изискванията на чл. 15, ал. 2.

(5) (Предишна ал. 4, доп. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Обучението за придобиване на специалност, при която не се извършват лечебно-диагностична дейност или здравни грижи, наричана за краткост „неклинична специалност“, обучението за придобиване на специалност „Обща медицина“ и на специалност за лица с професионална квалификация „лекар по дентална медицина“, се осъществява въз основа на заповед на ректора на висшето училище.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Обучението за придобиване на военномедицинска специалност се осъществява въз основа на заповед на началника на Военномедицинската академия.

Чл. 12. (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Обучението за придобиване на клинична специалност започва от датата на постъпване на специализанта на работа в базата за обучение въз основа на договор по чл. 11, ал. 1 или ал. 4 или чл. 13, ал. 2, а обучението за придобиване на неклинична специалност, на специалност „Обща медицина“ и на специалност за лица с професионална квалификация „лекар по дентална медицина“ започва от датата, посочена в заповедта на ректора на висшето училище.

(2) Обучението за придобиване на военномедицинска специалност започва от датата, посочена в заповедта на началника на Военномедицинската академия.

Чл. 13. (Доп. - ДВ, бр. 88 от 2016 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 88 от 2016 г.) Центровете за спешна медицинска помощ, центровете за трансфузионна хематология, държавните психиатрични болници и други лечебни заведения, които нямат положителна акредитационна оценка за обучение по съответната специалност, могат да сключват договори с бази за обучение по чл. 5, ал. 2 за обучение по клинични специалности на свои служители.

(2) Отношенията между лечебното заведение по ал. 1, което няма положителна акредитационна оценка за обучение, и служителя му, който ще се обучава по клинична специалност, се уреждат по реда на чл. 234 от Кодекса на труда.

(3) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2016 г.) Видовете клинични специалности, за които центровете за спешна медицинска помощ, центровете по трансфузионна хематология и държавните психиатрични болници могат да сключват договор в случаите по ал. 1, се определят със заповед на министъра на здравеопазването.

(4) (Нова - ДВ, бр. 88 от 2016 г.) В случаите по ал. 2, когато в договора по чл. 234 от Кодекса на труда не е уговорено получаване на възнаграждение за времето на обучението, на специализантите могат да се отпускат стипендии със средства от европейски проекти и програми. При условие, че финансирането се извършва със средства от Европейските структурни фондове, размерът на стипендиите, редът и условията за предоставянето им се одобряват от Комитета за наблюдение на съответната оперативна програма.

Чл. 14. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) В 7-дневен срок от сключването на договора по чл. 11, ал. 1 или ал. 4 или чл. 13, ал. 2 базата за обучение изпраща във висшето училище, с което има сключен договор, заверени копия на следните документи:

1. документ за самоличност на специализанта;

2. диплома за придобитата от специализанта професионална квалификация в Република България или документ, удостоверяващ правото на специализанта да упражнява съответната професия, когато професионалната квалификация е придобита в друга държава;

3. (доп. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) трудов договор на специализанта с базата за обучение, съответно договори по чл. 11, ал. 4 или чл. 13, ал. 1 и 2;

4. удостоверение за членство на специализанта в съответната съсловна организация;

5. заповедта за присъждане на положителна акредитационна оценка на лечебното заведение за обучение на специализанти по съответната специалност.

(2) В 14-дневен срок от получаване на документите по ал. 1 висшето училище проверява дали подадените документи са в съответствие с изискванията на тази наредба. В случай че са спазени изискванията на наредбата, висшето училище регистрира специализанта и издава книжка за специализация.

(3) В книжката за специализация се вписва регистрационният номер на специализанта от регистъра на специализантите по чл. 8, ал. 2. Висшето училище изпраща книжката за специализация на базата за обучение в 7-дневен срок от получаване на номера от регистъра на специализантите.

(4) В случай че са установени несъответствия на подадените документи с изискванията на наредбата, висшето училище писмено уведомява базата за обучение и определя срок за отстраняването им.

(5) В 7-дневен срок от отстраняване на несъответствията по ал. 4 висшето училище регистрира специализанта и издава книжка за специализация.

(6) В случай че несъответствията по ал. 4 не са отстранени в определения срок, висшето училище не регистрира специализанта, за което уведомява базата за обучение.

(7) (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Когато специализантът се обучава по неклинична специалност, по специалност „Обща медицина“ или по специалност за лица с професионална квалификация „лекар по дентална медицина“, висшето училище, издало заповедта за провеждане на обучението, регистрира специализанта и издава книжката за специализация.

(8) Военномедицинската академия регистрира специализанта, обучаващ се по военномедицинска специалност, и издава книжката за специализация по военномедицинските специалности.

Чл. 15. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) (1) Теоретичното обучение се провежда в редовна форма, а ако е предвидено в учебната програма, може да се провежда и дистанционно.

(2) Практическото обучение по клиничните специалности се провежда на пълно работно време съобразно характера на дейностите по съответната специалност. Обучението се осъществява чрез личното участие на специализанта в дейностите, извършвани в базата за обучение, като той носи отговорност за извършваната от него дейност в съответствие с действащите медицински стандарти и правилата за добра медицинска практика.

(3) Трудовото възнаграждение на специализанта, получавано за извършваната от него дейност, не може да бъде по-малко от минималния месечен размер на осигурителния доход за съответната икономическа дейност и квалификационна група професии, определен със Закона за бюджета на Държавното обществено осигуряване за съответната календарна година.

(4) Практическото обучение по неклиничните специалности се извършва съобразно утвърдената учебна програма.

(5) (Нова - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Практическото обучение по специалност „Обща медицина“ и по специалностите за лица с професионална квалификация „лекар по дентална медицина“ се провежда при спазване на изискванията на ал. 2 във висшето училище и/или в база за обучение по чл. 5, ал. 2, т. 2, с която висшето училище има сключен договор.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Колоквиумите, предвидени в учебната програма, се провеждат пред комисия, определена със заповед на ръководителя на базата за обучение, която се състои от най-малко двама членове.

Чл. 16. (1) Обучението за придобиване на специалността „Обща медицина“ се провежда съобразно учебната програма за срок три години, от които теоретично обучение - 8 месеца, и практическо обучение - 28 месеца.

(2) В продължителността на практическото обучение по ал. 1 се включват най-малко 6 месеца обучение в акредитирано лечебно заведение за болнична помощ и най-малко 6 месеца - в амбулатория за първична медицинска помощ, акредитирана за обучение по „Обща медицина“.

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Базите за обучение обявяват целогодишно, включително на интернет страниците си, свободните длъжности за специализанти, които могат да бъдат: „лекар, специализант по ...“, „фармацевт, специализант по ...“, „медицинска сестра, специализант по ...“, „акушерка, специализант по ...“, „фелдшер, специализант по ...“, „рехабилитатор, специализант по ...“, „инспектор по общественото здраве, специализант по ...“. За лицата с немедицинско образование се обявява подходяща за тях длъжност за специализант.

(2) В 14-дневен срок базите за обучение уведомяват Министерството на здравеопазването за обявените от тях свободни длъжности за специализанти.

(3) Заемането на длъжностите по ал. 1 се извършва в съответствие с изискванията на Кодекса на труда.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Времето, през което лекарите, фармацевтите, медицинските сестри, акушерките, фелдшерите, рехабилитаторите и инспекторите по общественото здраве работят по трудов договор с база за обучение на длъжност, различна от посочената в ал. 1, не се зачита за обучение за придобиване на специалност.

Чл. 18. (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Приемът на специализанти по неклинични специалности, по специалност „Обща медицина“ и по специалности за лица с професионална квалификация „лекар по дентална медицина“ се извършва след проведен конкурс по документи по ред, определен от висшите училища.

(2) Местата за специализанти по ал. 1 се определят от ректора на висшето училище или определено от него длъжностно лице.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Предложения за места по ал. 2 до висшето училище, с което имат сключен договор за обучение на специализанти, подават лечебните заведения по чл. 5, ал. 2, т. 2, получили положителна акредитационна оценка за обучение по специалност „Обща медицина“ и по специалности за лица с професионална квалификация „лекар по дентална медицина“ и националните центрове по проблемите на общественото здраве и Военномедицинската академия, които извършват обучение по съответната специалност.

(4) Редът и сроковете за подаване на предложенията по ал. 3 се определят от висшите училища.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Висшите училища обявяват на интернет страниците си определените от тях места за специализанти по неклинични

специалности, по специалност „Обща медицина“ и по специалности за лица с професионална квалификация „лекар по дентална медицина“.

(6) Приемът на специализанти по военномедицински специалности се извършва след проведен конкурс по документи по ред, определен от Военномедицинската академия.

Чл. 19. (1) Гражданите на държава - членка на Европейския съюз, другите държави от Европейското икономическо пространство и Швейцария, придобили професионалната си квалификация в държава, различна от Република България, могат да започнат обучение за придобиване на специалност след признаване на професионалната им квалификация по реда на Закона за признаване на професионални квалификации.

(2) Чужденците, извън тези по ал. 1, могат да кандидатстват за обучение за придобиване на специалност в системата на здравеопазването при следните условия:

1. владеят български език и професионалната терминология на български език и имат призната професионална квалификация по медицинска професия по реда на Закона за признаване на професионални квалификации в случаите по чл. 186, ал. 3, т. 2 от Закона за здравето, или

2. владеят български език и професионалната терминология на български език и успешно са положили изпит в случаите по чл. 186, ал. 3, т. 3, буква „а“ от Закона за здравето.

(3) Лицата, придобили професионална квалификация по немедицинска професия в чужбина, могат да кандидатстват за обучение за придобиване на специалност след признаване на висшето им образование по реда на Закона за висшето образование.

Чл. 20. (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Ръководителят на базата за обучение определя за ръководител на специализанта лице с призната съответна специалност и трудов стаж по нея не по-малко от 5 години. Ръководителят на специализантите по специалности за лица с професионална квалификация „лекар по дентална медицина“ се определя от ректора на висшето училище по предложение на ръководителя на базата за обучение.

(2) Ръководителят на специализанта:

1. изработва индивидуален учебен план в срок до един месец от сключването на трудовия договор или от издаването на заповедта за провеждане на обучението, който включва и списък със задължителните умения и компетентности, които специализантът следва да придобие по време на обучението си; индивидуалният учебен план се утвърждава от ръководителя на базата за обучение;

2. участва в провеждането на колоквиумите;

3. контролира и съдейства за изпълнението на изискваните по учебната програма практически дейности (изследвания, операции, манипулации и други);

4. оценява напредъка на специализанта в края на всяка година от обучението на специализанта и отбелязва задължителните умения и компетентности, които специализантът е овладял до момента;

5. изготвя атестат за практическата дейност, реализирана по време на обучението и изпълнението на индивидуалния учебен план;

6. може да присъства на държавния изпит на специализанта.

(3) Лицата по ал. 2 могат да бъдат ръководители на не повече от трима специализанти.

Чл. 21. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) (1) Практическото обучение по модули и раздели, които не могат да се провеждат в базата за обучение, се провежда в други лечебни заведения или национални центрове по проблемите на общественото здраве - бази за обучение.

(2) Условието и редът за провеждане на практическото обучение на специализантите за времето, за което се обучават в друго лечебно заведение или национален център по проблемите на общественото здраве, се определят в договор между базата за обучение на специализанта и приемащото лечебно заведение или национален център.

(3) (Нова - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Практическото обучение по модули и раздели, които не могат да се провеждат в базата за обучение по специалност на лице с професионална квалификация „лекар по дентална медицина“, се провеждат в друго висше училище или лечебно заведение - бази за обучение. Условието и редът за провеждане на това обучение се определят в договор между висшето училище, регистрирало специализанта, и приемащото висше училище или лечебно заведение.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Приемащото лечебно заведение или национален център по проблемите на общественото здраве издава на специализанта удостоверение за всеки преминал модул или раздел от учебната програма.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Част от практическото обучение може да се провежда и в чужбина със съгласието на ръководителя на базата за обучение. Признаването на проведеното в чужбина обучение се извършва по реда на чл. 23.

Чл. 22. (1) Висшите училища и националните центрове по проблемите на общественото здраве обявяват на интернет страниците си план-график за провеждане на включеното в учебните програми теоретично обучение по различните специалности и определените от тях такси за участие.

(2) Специализантът може да провежда част от теоретичното си обучение и в друго избрано от него висше училище, различно от висшето училище по чл. 14, ал. 2, в което е регистриран.

(3) Висшето училище по ал. 2, което е провело част от обучението, и националните центрове по проблемите на общественото здраве издават удостоверение за всяка преминала от специализанта част от теоретичното обучение.

Чл. 23. (1) Медицински специалисти, които са провели етап на обучение за придобиване на специалност в чужбина и имат право да упражняват медицинска професия съгласно Закона за здравето, могат да продължат обучението си по същата специалност по реда на тази наредба след признаване на проведенения период на обучение, при условия и по ред, определени от висшето училище, регистрирало специализанта, или от Военномедицинската академия - за военномедицинските специалности.

(2) Лица, провели обучение по специалност от номенклатурата на специалностите в чужбина по програма, съответстваща на утвърдената от министъра на здравеопазването учебна програма по съответната специалност, могат да подадат документи за допускане до държавен изпит в избрано от тях висше училище или Военномедицинската академия за военномедицинските специалности.

(3) Преценката за това, дали е изпълнена утвърдената от министъра на здравеопазването учебна програма, се извършва при условия и по ред, определени

от висшето училище или Военномедицинската академия за военномедицинските специалности.

(4) При извършване на преценката по ал. 3 задължително се изискват становища на най-малко двама специалисти по съответната специалност, заемащи академична длъжност „доцент“ или „професор“.

Чл. 24. (1) Обучението за придобиване на специалност се прекъсва в следните случаи:

1. когато специализантът не провежда обучение за придобиване на специалност повече от 1 месец;

2. при налагане на наказание заличаване от регистъра на регионалната колегия на съответната съсловна организация за срока на заличаването;

3. в случаите по чл. 192 и 193 от Закона за здравето.

(2) В 7-дневен срок от настъпването на обстоятелство по ал. 1 ръководителят на базата за обучение уведомява писмено висшето училище, регистрирало специализанта.

(3) Обучението за придобиване на специалност се прекъсва със заповед на ръководителя на висшето училище или на Военномедицинската академия.

(4) Обучението за придобиване на специалност се удължава със срока на прекъсването.

Чл. 25. (Доп. - ДВ, бр. 88 от 2016 г.) (1) Обучението за придобиване на специалност се прекратява в следните случаи:

1. (доп. - ДВ, бр. 88 от 2016 г.) прекратяване на трудовия договор с базата за обучение на основанията, предвидени в Кодекса на труда, прекратяване на договора по чл. 13, ал. 1 и/или 2 и/или трудовия договор между лечебното заведение, което няма положителна акредитационна оценка за обучение по съответната специалност, и служителя му по чл. 13, както и при прекратяване на договора по чл. 11, ал. 4;

2. наложено с влязла в сила присъда наказание, свързано с упражняването на професията;

3. показани слаби резултати при усвояването на учебната програма;

4. по молба на специализанта.

(2) В 7-дневен срок от настъпването на обстоятелство по ал. 1 ръководителят на базата за обучение уведомява писмено висшето училище, регистрирало специализанта.

(3) В случаите по ал. 1 базата за обучение издава на специализанта удостоверение за преминатото до момента практическо обучение за придобиване на специалност и му предоставя заверено копие на документите, удостоверяващи преминатото обучение.

(4) Обучението за придобиване на специалност се прекратява със заповед на ръководителя на висшето училище или Военномедицинската академия.

Чл. 26. Висшите училища и Военномедицинската академия изпращат в Министерството на здравеопазването копие на заповедта за прекъсване или прекратяване на обучението за придобиване на специалност в 7-дневен срок от издаването ѝ.

Чл. 27. (1) Когато лечебното заведение или националният център по проблемите на общественото здраве престане да отговаря на условията за база за обучение по чл. 5, ал. 2, трудовите договори със специализантите се прекратяват.

(2) В случаите по ал. 1 лечебното заведение или националният център издава на специализанта удостоверение за преминатото до момента практическо обучение за придобиване на специалност и му предоставя заверено копие на документите, удостоверяващи преминатото обучение.

(3) Специализантът има право да сключи трудов договор с друга база за обучение и да продължи своето обучение за придобиване на специалност.

(4) Времето, през което медицински или немедицински специалист работи в лечебно заведение или национален център по проблемите на общественото здраве, което не е база за обучение по съответната специалност, не се зачита за обучение за придобиване на специалност.

Глава трета

ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ

Чл. 28. (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) До държавен изпит за специалност се допускат специализантите, които са изпълнили съответната учебна програма и индивидуален учебен план в срок до 28 февруари за майска сесия и в срок до 30 септември за декемврийска сесия. Преценката за това, дали е изпълнена утвърдената от министъра на здравеопазването учебна програма, се извършва при условия и по ред, определени от висшето училище, регистрирало специализанта и издало книжката за специализация.

Чл. 29. (1) Министърът на здравеопазването веднъж на три години със заповед утвърждава състава на изпитните комисии за държавен изпит за специалност.

(2) По всяка специалност се утвърждават не повече от две комисии, като всяка комисия се състои от не повече от 10 души.

(3) Съставът на всяка изпитна комисия за държавен изпит за специалност включва председател и не по-малко от двама членове, които заемат академична длъжност „доцент“ или „професор“ или притежават научна степен „доктор на науките“.

Чл. 30. (1) Предложения за състава на изпитните комисии се правят не по-късно от 20 декември на предходната година от ръководителите на висшите училища и националните центрове по проблемите на общественото здраве, а по военномедицинските специалности - от началника на Военномедицинската академия.

(2) Към предложенията се прилагат копия на свидетелствата за призната специалност, копия на документи, удостоверяващи, че лицата заемат академична длъжност „доцент“ или „професор“ или притежават научна степен „доктор на науките“.

Чл. 31. (1) Председателят на всяка изпитна комисия осигурява равномерното участие на всеки от членовете за съответните сесии, като изготвя разпределение по дати и ги включва на ротационен принцип.

(2) Разпределението се изпраща на членовете на комисиите не по-късно от 14 дни преди първата изпитна дата, като се посочват мястото, датата и часът на провеждане на всеки изпит. Копие от разпределението се изпраща в същите срокове до Министерството на здравеопазването и до висшите училища.

Чл. 32. (1) Държавните изпити за специалност се организират ежегодно и се провеждат в две изпитни сесии: от 1 до 31 май и от 1 до 31 декември.

(2) Специализантите имат право на едно явяване на държавен изпит за специалност в рамките на една изпитна сесия.

Чл. 33. (1) За допускане до държавен изпит специализантите подават лично заявление до ректора на висшето училище, регистрирало специализанта и издало книжката за специализация. Специализантите по военномедицински специалности подават заявление до началника на Военномедицинската академия.

(2) Заявлението по ал. 1 се подава от 1 до 28 февруари за изпитната сесия през май и от 1 до 30 септември за изпитната сесия през декември.

(3) Към заявлението за допускане до държавен изпит се прилагат следните документи:

1. книжка за специализация;
2. документ, издаден от базата за обучение, удостоверяващ изпълнението на учебната програма, включително извършените операции, манипулации и други, когато съгласно учебната програма се изисква изпълнението на определен брой медицински дейности;
3. удостоверения за преминалите модули или раздели от учебната програма, които са проведени извън базата за обучение;
4. удостоверения за проведеното теоретично обучение;
5. атестат от ръководителя на специализанта за практическата дейност, реализирана по време на обучението и изпълнението на индивидуалния учебен план, и списък с придобитите от специализанта компетентности и умения.

(4) При установяване на непълнота на документите висшето училище изисква от специализанта предоставяне на необходимите документи, доказващи изпълнението на учебната програма.

(5) Висшето училища уведомява специализантите за допускането им до държавен изпит, както и за причините за недопускането им.

Чл. 34. (1) Висшите училища и Военномедицинската академия:

1. изпращат в Министерството на здравеопазването в срок до 20 март за изпитната сесия през май и в срок до 20 октомври за изпитната сесия през декември списък на допуснатите до държавен изпит специализанти по съответните специалности;

2. уведомяват специализантите за мястото, датата и часа на провеждане на изпитите в срок до 15 април за изпитната сесия през май и в срок до 15 ноември за изпитната сесия през декември;

3. изпращат на председателите на изпитните комисии извлечение от заповедта на министъра на здравеопазването за съответната комисия за държавен изпит за специалност, документите на допуснатите специализанти и изпитен протокол за всеки в срок до 15 април и 15 ноември за изпитните сесии съответно през май и през декември.

(2) Министерството на здравеопазването:

1. разпределя допуснатите до държавен изпит специализанти по комисии за държавен изпит;

2. уведомява председателите на изпитните комисии за броя на допуснатите до държавен изпит специализанти, разпределени в тяхната комисия;

3. уведомява висшите училища и Военномедицинската академия за определените от председателите на комисии изпитни дати.

(3) Председателите на изпитните комисии изпращат в Министерството на здравеопазването определените от тях изпитни дати в срок до 5 април за изпитната сесия през май и в срок до 5 ноември за изпитната сесия през декември.

Чл. 35. Държавният изпит за специалност се провежда чрез полагане на практически и теоретичен изпит в два последователни дни. Комисията допуска да теоретичен изпит само лицата, които са издържали практическия изпит. Теоретичният изпит може да включва и полагане на тест.

Чл. 36. (1) Резултатите от държавния изпит се вписват от председателя на изпитната комисия в изпитен протокол като „издържал изпита за специалност“ или „неиздържал изпита за специалност“. Изпитният протокол се подписва от членовете на комисията и се прилага към документите на специализанта, които се връщат от председателя на комисията на висшето училище или на Военномедицинската академия в 7-дневен срок от провеждане на изпита.

(2) На неиздържалите изпита за специалност комисията отразява в изпитния протокол мотивите за неуспешния резултат, разделите от специалността, по които специализантът няма достатъчни знания, и препоръки.

Чл. 37. Лицата, които са положили успешно държавния изпит, получават свидетелство за призната специалност, издадено от висшето училище, допуснало специализанта до държавен изпит, или от Военномедицинската академия в съответствие с изискванията на Наредбата за държавните изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища, приета с ПМС № 215 от 2004 г. (ДВ, бр. 75 от 2004 г.).

Чл. 38. Права, произтичащи от призната специалност, се признават от 1 юни за лицата, които успешно са положили държавния изпит през изпитната сесия през май, и от 1 януари - за успешно положили държавния изпит през изпитната сесия през декември.

Чл. 39. Специализантите, които не са издържали успешно държавния изпит, имат право на следващото явяване да бъдат разпределени в изпитна комисия с различен състав при условие, че е утвърдена повече от една комисия по специалността.

Глава четвърта **ФИНАНСИРАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО**

Чл. 40. (1) За теоретичното обучение, предвидено в учебните програми, се заплаща такса, определена от висшето училище или националния център по проблемите на общественото здраве, провеждащи теоретичното обучение, или Военномедицинската академия.

(2) Таксата по ал. 1 за български граждани, граждани на държави - членки на Европейския съюз, на другите държави от Европейското икономическо пространство и на Швейцария не може да надхвърля 50 % от месечната минимална работна заплата за страната за един месец. Таксите за по-кратко от един месец теоретично обучение се изчисляват пропорционално.

(3) Таксата за теоретичното обучение може да бъде заплащана от специализанта, базата за обучение, от Министерството на здравеопазването за местата по чл. 45 или от друг източник, включително със средства от европейски проекти и програми.

Чл. 41. (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) За практическото обучение, предвидено в учебните програми, по неклинични специалности, специалност „Обща медицина“, специалности за лица с професионална квалификация „лекар по дентална медицина“ и военномедицински специалности, както и в случаите по чл. 11, ал. 4, се заплаща такса, определена от базата за обучение по чл. 5, ал. 2.

(2) Таксата за български граждани, граждани на държави - членки на Европейския съюз, на другите държави от Европейското икономическо пространство и на Швейцария не може да надхвърля 50 % от месечната минимална работна заплата за страната за един месец. Таксите за по-кратко от един месец практическо обучение се изчисляват пропорционално.

(3) Таксата за обучението по ал. 1 може да бъде заплащана от специализанта, от Министерството на здравеопазването за местата по чл. 45 или от друг източник, включително със средства от европейски проекти и програми.

Чл. 42. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Чужденците, които имат разрешено дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България, лицата с предоставен статут на бежанец, хуманитарен статут или с предоставено право на убежище и чужденците от българска народност заплащат таксите, предвидени за българските граждани.

Чл. 43. (1) Средствата от държавния бюджет за финансиране на таксата за обучението на местата по чл. 45 се планират по бюджета на Министерството на здравеопазването.

(2) Министерството на здравеопазването сключва договори с висшите училища и Военномедицинската академия за предоставяне на средствата по ал. 1 въз основа на представена справка за проведеното обучение по чл. 40, ал. 1 и чл. 41, ал. 1 в съответното висше училище от специализантите, приети на места по чл. 45.

(3) Средствата по ал. 1 за проведеното обучение от специализантите, приети на места по чл. 45 в националните центрове по проблемите на общественото здраве, второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на здравеопазването, се предоставят от Министерството на здравеопазването на тримесечие въз основа на представена справка за проведеното обучение по чл. 40, ал. 1 и чл. 41, ал. 1 в съответния национален център по проблемите на общественото здраве от специализантите, приети на места по чл. 45.

Глава пета

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА МЕСТАТА ЗА СПЕЦИАЛИЗАНТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ДЪРЖАВАТА

Чл. 44. (1) Регионалните здравни инспекции съвместно с районните колегии на съсловните организации проучват потребностите в областта от съответните специалисти и въз основа на информацията в регионалните регистри на членовете на съответната съсловна организация изготвят и представят ежегодно от 1 до 31 май на министъра на здравеопазването анализ на състоянието на специалистите в областта на здравеопазването.

(2) Анализът включва следната информация по специалности от номенклатурата на специалностите:

1. брой на придобилите и упражняващите специалност и тяхната възраст;
2. осигуреност на населението на областта със съответен вид специалисти;
3. потребностите на населението от специалисти;
4. прогноза за броя на упражняващите специалност и тяхната възраст и за потребностите от специалисти през следващите пет години.

(3) Висшите училища подават в Министерството на здравеопазването информация за регистрираните от тях носители на наградата „Златен Хипократ“ и „Златен Гален“, както и пълните отличници по специалностите от професионално направление „Здравни грижи“ ежегодно в срок до 1 септември.

Чл. 45. Въз основа на информацията от анализите на състоянието на специалистите в здравеопазването по области и информацията по чл. 44, ал. 3 и в съответствие с целите и приоритетите на националната здравна стратегия министърът на здравеопазването ежегодно в срок до 30 септември определя със заповед броя на местата за специализанти, разпределени по специалности и по висши училища, за които държавата ще финансира обучението по чл. 40, ал. 1 и/или чл. 41, ал. 1.

Чл. 46. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) На местата за специализанти, за които държавата ще финансира обучението по чл. 40, ал. 1 и/или чл. 41, ал. 1, могат да кандидатстват специализанти, обучаващи се по специалности и регистрирани във висши училища, включени в заповедта по чл. 45, които са български граждани, граждани на държави - членки на Европейския съюз, на другите държави от Европейското икономическо пространство и на Швейцария, както и чужденците, които имат разрешено дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България, лицата с предоставен статут на бежанец, хуманитарен статут или с предоставено право на убежище и чужденците от българска народност.

(2) Лицата по ал. 1 подават заявление във висшето училище, което ги е регистрирало, в срок от 1 до 31 октомври.

(3) Висшето училище класира кандидатите в срок до 1 декември и уведомява писмено класираните кандидати. Класирането се публикува и на интернет страницата на висшето училище.

(4) Висшите училища изпращат в Министерството на здравеопазването на хартиен и електронен носител данните на класираните кандидати в 7-дневен срок от класирането.

Чл. 47. При наличие на повече кандидати от броя на утвърдените места, финансирани от държавата, класирането се извършва съобразно средния успех от следването и от държавните изпити. Класират се всички кандидати с еднакъв успех от следването и от държавните изпити на последното утвърдено място за съответната специалност.

Чл. 48. Финансирането на обучението по чл. 40, ал. 1 и/или чл. 41, ал. 1 на класираните кандидати започва от 1 януари на следващата календарна година.

Глава шеста

ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕТО

Чл. 49. (1) Висшите училища, Военномедицинската академия, националните центрове по проблемите на общественото здраве и лечебните заведения - бази за обучение, осигуряват качеството на обучението за придобиване на специалност в системата на здравеопазването чрез вътрешна система за оценяване, поддържане и развитие на качеството на обучението, която включва и проучване на мнението на специализантите най-малко веднъж годишно.

(2) Целта на системата по ал. 1 е да поддържа, развива и контролира качеството на обучението за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.

Чл. 50. (1) Вътрешната система за оценяване, поддържане и развитие на качеството на обучението за придобиване на специалност в системата на здравеопазването включва най-малко:

1. за лечебните заведения и националните центрове по проблемите на общественото здраве - бази за обучение:

а) разработване на вътрешни правила, с които се регламентират правата и задълженията на специализантите, на ръководителите на специализантите и на други участници в процеса на обучение;

б) периодичен анализ на резултатите от участието на специализанта в изпълнението на предвидените в учебната програма операции, манипулации, изследвания и други практически дейности;

в) провеждане на анкета сред персонала на структурата на базата за обучение (включващ лекари, медицински сестри и др.) относно комуникативните умения на специализанта и способността му за работа в екип най-малко веднъж годишно;

г) организиране на дейности за поддържане и повишаване квалификацията на ръководителите на специализантите;

д) провеждане на анкета сред специализантите най-малко веднъж годишно относно качеството на обучение за придобиване на специалност в системата на здравеопазването в базата за обучение;

е) анализ на успеваемостта на държавен изпит за специалност на специализантите, обучавани в съответната база;

ж) огласяване на резултатите от проведени вътрешни и външни одити във връзка с обучението;

2. за висшите училища и Военномедицинската академия:

а) организиране на дейности за поддържане и повишаване квалификацията на преподавателите на специализантите;

б) провеждане на анкета сред специализантите най-малко веднъж годишно;

в) огласяване на резултатите от проведени вътрешни и външни одити във връзка с обучението.

(2) Конкретната система за поддържане на качеството, начинът е на функциониране, както и редът за проучване на мнението на специализантите и начинът на оповестяване на резултатите от него се определят от висшето училище, Военномедицинската академия, националните центрове по проблемите на общественото здраве и лечебните заведения - бази за обучение.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (1) Специализантите, които са приети по реда на отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването (ДВ, бр. 7 от 2007 г.), могат да:

1. продължат обучението си при условията, при които са приети, без да се прилагат по отношение на тях разпоредбите на чл. 11а от отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването;

2. продължат обучението си по реда на тази наредба, като в тримесечен срок от влизането е в сила сключат трудов договор на пълно работно време по реда на чл. 11, ал. 1 с база за обучение.

(2) В случаите по ал. 1, т. 2 специализантът подава във висшето училище заявление за прекратяване на договора за обучение, сключен по реда на отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.

(3) В 7-дневен срок от прекратяването на договора по ал. 2 висшите училища писмено уведомяват за това Министерството на здравеопазването.

§ 1а. (Нов - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) (1) Стойността на теоретичното и практическото обучение на специализантите, приети на места срещу заплащане и на места, финансирани от друг източник по реда на отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването по специалностите „Анестезиология и интензивно лечение“, „Обща и клинична патология“, „Педиатрия“, „Спешна медицина“, „Инфекциозни болести“ и „Неонатология“, се заплаща от бюджета на Министерството на здравеопазването, считано от 1 юни 2015 г. до завършване на обучението за придобиване на специалност, но за не повече от срока на обучението по чл. 12, ал. 8 от отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.

(2) Министерството на здравеопазването сключва договори с висшите училища за предоставяне на средствата по ал. 1 въз основа на представена справка за проведеното обучение на специализантите по ал. 1.

(3) Договорите за обучение за придобиване на специалност на специализантите по ал. 1 се привеждат в съответствие с разпоредбата на ал. 1 в едномесечен срок от влизането в сила на тази наредба.

§ 2. Конкурсите за прием на специализанти, които са започнали към датата на влизане в сила на тази наредба, се довършват по досегашния ред.

§ 3. До утвърждаването на учебните програми по реда на чл. 9 обучението се извършва съгласно утвърдените по реда на отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването учебни програми.

§ 4. Лицата, придобили специалност, чието наименование е променено в номенклатурата на специалностите по чл. 1, ал. 2, се ползват с правата на специалист по специалност съответно посочена в приложение № 2.

§ 5. Лицата по § 3 от преходните и заключителните разпоредби от Закона за съсловната организация на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти имат право да се обучават за придобиване на специалност в системата на здравеопазването по реда на тази наредба.

§ 6. За свидетелство за призната специалност по смисъла на чл. 37 се признават издадените преди влизане в сила на наредбата документи за призната специалност и признати права на специалист:

1. диплома за първа специалност, издадена от ректора на медицинска академия съгласно отменената Наредба за следдипломна квалификация на висшите медицински кадри;

2. свидетелство за втора специалност, издадено от ректора на медицинска академия съгласно отменената Наредба за следдипломна квалификация на висшите медицински кадри;

3. документ, удостоверяващ легализиране на документи за получена в чужбина медицинска специалност, издаден от Министерството на народното здраве съгласувано с Комитета за наука, технически прогрес и висше образование съгласно отменената Наредба за следдипломна квалификация на висшите медицински кадри;

4. диплома за основна специалност, издадена от ректора на висш медицински институт съгласно отменената Наредба № 11 от 1994 г. за следдипломното обучение на специалистите с висше медицинско образование в системата на здравеопазването;

5. свидетелство за призната специалност, издадено от ректор на висше училище или началника на Военномедицинската академия съгласно отменените Наредба № 47 от 1995 г. за следдипломно обучение на специалистите с висше образование в системата на здравеопазването, Наредба № 31 от 2001 г. за следдипломно обучение в системата на здравеопазването и Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.

§ 7. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) (1) (Предишен текст на пар. 7 - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Лицата, придобили основна специалност преди влизане в сила на наредбата, както и придобилите специалност по реда на отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването могат да се обучават за придобиване на специалност по реда на тази наредба, като се зачита част от обучението им по признатата специалност при условия и по ред, определени от висшето училище и при спазване изискването на чл. 10.

(2) (Нова - ДВ, бр. 83 от 2015 г.) Лицата, провели част от обучението си за придобиване на специалност по реда на отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването, могат да се обучават за придобиване на същата специалност по реда на тази наредба, като се зачита преминалото обучение по реда на отменената Наредба № 34 при условия и по ред, определени от висшето училище.

§ 8. Специализантите, които към влизането в сила на тази наредба не са придобили специалност при условията на § 5, т. 1 от преходните и заключителните разпоредби на отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването, се допускат до държавен изпит след изпълнение на актуализирани индивидуални учебни планове по реда на тази наредба в съответствие с утвърдените по реда на чл. 9, ал. 1 и § 3 учебни програми. В свидетелствата им за призната специалност се вписва наименованието на специалността от номенклатурата по чл. 1, ал. 2.

§ 9. (1) В едномесечен срок от влизане в сила на наредбата министърът на здравеопазването определя със заповед броя на местата за специализанти,

разпределени по специалности и по висши училища, за които държавата ще финансира таксата за обучението по чл. 40, ал. 1 и/или чл. 41, ал. 1 за 2015 г. въз основа на информацията от анализите на състоянието на специалистите в областта на здравеопазването, предоставени по реда на чл. 186, ал. 2 от отменената Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.

(2) Специализантите по чл. 46, ал. 1 могат да кандидатстват във висшето училище, което ги е регистрирало по реда на чл. 46 за финансиране на обучението им, в тримесечен срок от издаване на заповедта по ал. 1.

(3) Висшето училище класира кандидатите в едномесечен срок от изтичане на срока по ал. 2 в съответствие с изискванията на чл. 47 и уведомява писмено класираните кандидати. Класирането се публикува и на интернет страницата на висшето училище.

(4) Висшите училища изпращат в Министерството на здравеопазването на хартиен и електронен носител данните на класираните кандидати в 7-дневен срок от класирането.

(5) Финансирането на обучението по чл. 40, ал. 1 и/или чл. 41, ал. 1 на класираните кандидати започва от датата на класирането по ал. 3.

§ 10. Наредбата се издава на основание чл. 181, ал. 1 от Закона за здравето и отменя Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването (ДВ, бр. 7 от 2007 г.).

§ 11. Наредбата е съгласувана с министъра на образованието и науката и с министъра на финансите.

Министър: Петър Москов

**Приложение № 1 към чл. 1, ал. 2
(Изм. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.)**

Номенклатура на специалностите и сроковете за придобиването им в системата на здравеопазването

№ по ред	Специалности
<i>I.</i>	<i>Специалности за лица</i>
Клинични специалности	
1.	Авиационна медицина
2.	Акушерство и гинекология
3.	Ангиология
4.	Анестезиология и интензивно лечение
5.	Вирусология
6.	Вътрешни болести
7.	Гастроентерология
8.	Гериатрична медицина
9.	Гръдна хирургия
10.	Детска гастроентерология
11.	Детска ендокринология и болестозаболявания
12.	Детска кардиология
13.	Детска клинична хематология и онкология
14.	Детска неврология
15.	Детска нефрология и хемодиализа
16.	Детска пневмология и фтизиатрия
17.	Детска психиатрия

№ по ред	Специалност
18.	Детска ревматология
19.	Детска хирургия
20.	Ендокринология и болести на об
21.	Инфекциозни болести
22.	Кардиология
23.	Кардиохирургия
24.	Клинична алергология
25.	Клинична имунология
26.	Клинична лаборатория
27.	Клинична токсикология
28.	Клинична фармакология и терап
29.	Клинична хематология
30.	Кожни и венерически болести
31.	Лицево-челюстна хирургия
32.	Лъчелечение
33.	Медицинска генетика
34.	Медицинска онкология
35.	Медицинска паразитология
36.	Микробиология
37.	Неврохирургия
38.	Неонатология
39.	Нервни болести
40.	Нефрология
41.	Нуклеарна медицина
42.	Образна диагностика
43.	Обща и клинична патология
44.	Обща медицина
45.	Ортопедия и травматология
46.	Очни болести
47.	Педиатрия
48.	Пластично-възстановителна и ес
49.	Пневмология и фтизиатрия
50.	Професионални болести
51.	Психиатрия
52.	Ревматология
53.	Спешна медицина
54.	Спортна медицина
55.	Съдебна медицина
56.	Съдебна психиатрия
57.	Съдова хирургия
58.	Трансфузионна хематология
59.	Урология
60.	Ушно-носно-гърлени болести

№ по ред	Специалности
61.	Физикална и рехабилитационна
62.	Хирургия
Неклинични специалности	
1.	Биохимия
2.	Епидемиология на инфекциозни
3.	Икономика на здравеопазването
4.	Комунална хигиена
5.	Медицина на бедствените ситуации
6.	Обща хигиена
7.	Патофизиология
8.	Радиационна хигиена
9.	Радиобиология
10.	Социална медицина и здравен м
11.	Токсикология
12.	Трудова медицина
13.	Фармакология
14.	Хигиена на детско-юношеската в
15.	Хранене и диететика
<i>II. (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2015 г.)</i>	<i>Специалности за лица с профес</i> <i>медицина"</i>
	1. Биохимия
	2. Дентална имплантология
	3. Дентална клинична алергология
	4. Детска дентална медицина
	5. Обща дентална медицина
	6. Оперативно зъболечение и енд
	7. Орална хирургия
	8. Ортодонтия
	9. Пародонтология и заболявания
	10. Протетична дентална медицина
	11. Социална медицина и обществе
<i>III.</i>	<i>Специалности за лица с профес</i> <i>във факултети по дентална мед</i> <i>„лекар по дентална медицина"</i>
	Кли
1.	Дентална образна диагностика
<i>IV.</i>	<i>Специалности за лица, притежа</i> <i>квалификация „лекар" и профес</i> <i>медицина"</i>
	Кли
1.	Дентална, орална и лицево-челк
<i>V.</i>	<i>Специално</i> <i>квалифик</i>
	Кли

№ по ред	Специалност
1.	Клинична фармация
2.	Клинична химия
	Некласифицирани
1.	Анализ на лекарствените продукти
2.	Биохимия
3.	Болнична фармация
4.	Лечебни растения и фитофармация
5.	Организация и икономика на дигиталната практика
6.	Организация и икономика на фармацевтичната практика
7.	Технология на лекарствата с биофармация
8.	Токсикология и токсикологичен мониторинг
9.	Фармакология и фармакотерапия
VI.	<i>Специалности за лица с професионална отговорност от професионално направление</i>
	Клинична медицина
1.	Анестезиология и интензивни грижи (за акушерки)
2.	Апаратно поддържане на извънболнични медицински сестри и фелдшери)
3.	Болнична хигиена (превенция и контрол)
4.	Гериатрични здравни грижи (за фелдшери)
5.	Консултант по кърмене и здравеопазване на новороденото (за медицински сестри)
6.	Консултант по проблемите на майката и новороденото (за медицински сестри)
7.	Медицинска сестра за социални грижи
8.	Операционна и превъзрочна техника (за акушерки)
9.	Педиатрични здравни грижи (за фелдшери)
10.	Психиатрични здравни грижи (за фелдшери)
11.	Първични здравни грижи (за медицински сестри и акушерки)
12.	Рехабилитационни методики и лечение на парализа (за рехабилитатори)
13.	Специфични грижи за пациенти с трансплантати (за медицински сестри и фелдшери)
14.	Специфични грижи за трансплантати (за медицински сестри)
15.	Спешна медицинска помощ (за медицински сестри и акушерки)
	Некласифицирани
1.	Обществено здравеопазване (за инспектори по обществено здравеопазване)

№ по ред	Специалности
<i>VII.</i>	<i>Специалности за лица с медицинска професия</i>
	Клинична медицина
1.	Вирусология (за биолози и микробиолози)
2.	Клинична психология (за психолози)
3.	Клинична химия (за химици, биохимици, генетици и биотехнолози)
4.	Лабораторна имунология (за биолози, биотехнолози)
5.	Медицинска радиологична физика (за лица с физическа професия в областта на физическите и инженерните науки)
6.	Микробиология (за микробиолози, биолози и биотехнолози)
	Неклинична медицина
1.	Анализ на лекарствените продукти
2.	Биофизика (за биолози и физици)
3.	Биохимия (за биохимици, биолози, химици, генетици и биотехнолози)
4.	Икономика на здравеопазването
5.	Лечебни растения и билково дело
6.	Медицинска зоология (за биолози)
7.	Медицинска информатика и здравеопазване
8.	Медицинска санитарна физика (за физици)
9.	Организация и икономика на фармацевтичната индустрия (за биолози, икономисти, химици)
10.	Радиационна хигиена (за лица с физическа професия в областта на биологичните, химическите, физическите и биотехнологиите)
11.	Радиобиология (за лица с физическа професия в областта на биологичните, химическите, физическите и биотехнологиите и генното и клетъчното инженерство)
12.	Санитарна химия (за химици)
13.	Санитарно инженерство (за инженери)
14.	Теоретични основи на медицинската наука
15.	Токсикология (за химици, биохимици, биолози, биотехнолози и еколози)
<i>VIII.</i>	<i>Специалности за лица с професия в областта на медицинската наука</i>
	Неклинична медицина
1.	Анатомия, хистология и цитология (за лица с медицинска професия в областта на стоматологията, биолози, микробиолози)
2.	Медицинска биология (за лекари, биолози)
3.	Медицинска педагогика (за лекари, медицинска професия в областта на фармацията, лица с професия по медицинска професия от професията „Здравни грижи“, педагози, психолози)

№ по ред	Специалност
4.	Правно регулиране в здравеопазване в системата на здравеопазването
5.	Физиология (за лекари, лекари по физиология)
<i>IX.</i>	<i>Военномедицински специалности</i>
1.	Военна токсикология
2.	Военномедицинско планиране
3.	Военномедицинско снабдяване (логистика)
4.	Превантивна военна медицина

Приложение № 2 към § 3 от преходните и заключителните разпоредби

№	Специалност, чието наименование е променено в номенклатурата по чл. 1, ал. 2	Специалност от номенклатурата по чл. 1, ал. 2, по която лицата ползват с права на специалност
---	--	---

I. Специалности за лица с професионална квалификация „лекар“

1.	Акушерство и гинекология и репродуктивна медицина	Акушерство и гинекология
2.	Анатомия	Анатомия, хистология и цитология
3.	Хистология	Анатомия, хистология и цитология
4.	Анестезиология и реанимация	Анестезиология и интензивна медицина
5.	Гастроентерология и диететика	Гастроентерология
6.	Детска ревмокардиология	Детска кардиология и Детска ревматология
7.	Детска клинична хематология	Детска клинична хематология и Детска онкология
8.	Детска нефрология	Детска нефрология и хемодиализа
9.	Епидемиология	Епидемиология на инфекциозните болести
10.	Епидемиология на заразните и паразитните болести	Епидемиология на инфекциозните болести
11.	Кардио-ревматология	Кардиология и Ревматология
12.	Имунология	Клинична имунология (за лекари)
13.	Клинична фармакология	Клинична фармакология и токсикология
14.	Медицинска радиология	Лъчелечение
15.	Медицина на бедствените ситуации	Медицина на бедствените ситуации (медицина на катастрофите)
16.	Медицина на катастрофите	Медицина на бедствените ситуации (медицина на катастрофите)
17.	Медицинска защита	Медицина на бедствените ситуации (медицина на катастрофите)
18.	Организация на медико-санитарната защита	Медицина на бедствените ситуации (медицина на катастрофите)
19.	Биология	Медицинска биология
20.	Онкология	Медицинска онкология

№	Специалност, чието наименование е променено в номенклатурата по чл. 1, ал. 2	Специалност от номенклатурата по чл. 1, ал. 2, по която лицата ползват с права на специалност
		онкология
21.	Медицинска радиология	Нуклеарна медицина
22.	Рентгенология	Образна диагностика
23.	Обща и клинична патология	Обща и клинична патология
24.	Патологична анатомия с цитология	Обща и клинична патология
25.	Патологоанатомия	Обща и клинична патология
26.	Пластична хирургия	Пластично-възстановителна и естетична хирургия
27.	Фтизиатрия	Пневмология и фтизиатрия
28.	Медицинска информатика и здравен мениджмънт	Социална медицина и здравен мениджмънт
29.	Организация и тактика на медицинската служба	Социална медицина и здравен мениджмънт
30.	Организация на здравеопазването	Социална медицина и здравен мениджмънт
31.	Социална медицина	Социална медицина и здравен мениджмънт
32.	Социална хигиена и организация на здравеопазването	Социална медицина и здравен мениджмънт
33.	Хигиена на труда	Трудова медицина
34.	Физикална терапия и рехабилитация	Физикална и рехабилитационна медицина
35.	Физиотерапия, рехабилитация и курортология	Физикална и рехабилитационна медицина
36.	Физиотерапия, курортология и рехабилитация	Физикална и рехабилитационна медицина
37.	Хигиена на храненето	Хранене и диететика
38.	Хранителна хигиена	Хранене и диететика
39.	Трудова хигиена	Трудова медицина
40.	Детски болести	Педиатрия
41.	Пластично-възстановителна хирургия	Пластично-възстановителна и естетична хирургия
<i>II. Специалности за лица с професионална квалификация „лекар по дентална медицина“</i>		
1.	Стоматологична образна диагностика	Дентална образна диагностика
2.	Терапевтична стоматология с детско заболяване	Детска дентална медицина
3.	Детска стоматология	Детска дентална медицина
4.	Специалист-	Обща дентална медицина

№	Специалност, чието наименование е променено в номенклатурата по чл. 1, ал. 2	Специалност от номенклатурата по чл. 1, ал. 2, по която лицата ползват с права на специалност
	стоматолог	медицина
5.	Обща стоматология	Обща дентална медицина
6.	Терапевтична стоматология и Оперативно зъболечение с ендодонтия	Оперативно зъболечение и ендодонтия
7.	Хирургична стоматология	Орална хирургия
8.	Стоматологична хирургия	Орална хирургия
9.	Ортопедична стоматология с ортодонтия	Ортодонтия и Протетична дентална медицина
10.	Терапевтична стоматология и Пародонтология и заболявания на устната лигавица	Пародонтология и заболявания на оралната лигавица
11.	Терапевтична стоматология с детско зъболечение	Пародонтология и заболявания на оралната лигавица или ендодонтия и оперативно зъболечение
12.	Терапевтична стоматология	Оперативно зъболечение и ендодонтия и Пародонтология и заболявания на оралната лигавица
13.	Ортопедична стоматология с ортопедия	Протетична дентална медицина
14.	Протетична стоматология	Протетична дентална медицина
15.	Медицинска информатика и здравен мениджмънт	Социална медицина и обществено дентално здраве
16.	Социална медицина и организация на стоматологичното здраве	Социална медицина и обществено дентално здраве
<i>III. Специалности за лица с професионална квалификация „магистър-фармацевт“</i>		
1.	Анализ на лекарствените средства	Анализ на лекарствените средства
2.	Организация и икономика на аптечното дело	Организация и икономика на дистрибуторската и аптечната практика
3.	Организация на аптечното дело	Организация и икономика на дистрибуторската и аптечната практика
4.	Фармацевтично законодателство и мениджмънт	Организация и икономика на дистрибуторската и аптечната практика
5.	Технология на лекарствените форми и средства	Технология на лекарствата и биофармация
6.	Лечебни растения и билково дело	Лечебни растения и фитофармацевтични продукти
7.	Токсикология	Токсикология и токсикологичен анализ
<i>IV. Специалности за лица с висше немедицинско образование</i>		
1.	Анализ на лекарствените средства (за химици)	Анализ на лекарствените средства (за химици)
2.	Имунология	Лабораторна имунология (за биохимици, молекулярни биолози)

№	Специалност, чието наименование е променено в номенклатурата по чл. 1, ал. 2	Специалност от номенклатура по чл. 1, ал. 2, по която лицата ползват с права на специалност (за биотехнолози)
3.	Медицинска и радиологична физика (за физици)	Медицинска радиологична физика (за физици и инженери)
4.	Медицинска и санитарна физика (за инженери и физици)	Медицинска санитарна физика (за инженери и физици)
5.	Медицинска психология и педагогическа рехабилитация (за психолози)	Клинична психология (за психолози)
V.	<i>Военномедицински специалности за лица с образователно-квалификационна степен „магистър“ по „медицина“ или „фармация“</i>	
1.	Организация и тактика на медицинската служба	Военномедицинско планиране
2.	Военна епидемиология	Превантивна военна медицина
3.	Военна хигиена	Превантивна военна медицина
VI.	<i>Специалности за лица с професионална квалификация по медицинска професия от професионално наименование „Здравни грижи“</i>	
1.	Психиатрична сестра	Психиатрични здравни грижи
2.	Психиатрични грижи	Психиатрични здравни грижи
3.	Семейна медицинска сестра (акушерка)	Първични здравни грижи

Преходни и заключителни разпоредби към Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването (ДВ, бр. 83 от 27.10.2015 г.)

§ 16. Специализантите, които към момента на влизане в сила на тази наредба се обучават за придобиване на специалност „Обща медицина“ или за придобиване на специалности за лица с професионална квалификация „лекар по дентална медицина“, довършват обучението си по реда и при условията, при които са приети.